

Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynets prioriteringer 2025

FREMDRIFT

Rapporteringsperiode: 1. januar 2025–31. desember 2025

Datauttrekk: 5. januar 2026

Neste oppdatering: April 2026

Innhold

Fremdrift.....	0
Nøkkeltall.....	2
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager	4
Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier	11
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker.....	17
Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår	24
Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester	31
Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	36

Nøkkeltall

Fremdrift er en rapportserie som gir informasjon om Arbeidstilsynets løpende innsats innenfor prioriterte områder. Rapportene er ikke ment å dekke alt Arbeidstilsynet gjør, men de gir en overordnet oversikt på utvalgte områder.

I 2025 har Arbeidstilsynet følgende prioriteringer, innenfor hvert av de tre overordnede målene:

- **Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet**
 - Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager- og psykiske plager
 - Arbeidsgiver forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier
 - Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker
- **Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår**
 - Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår
 - Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester
- **Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes**
 - Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
 - Sentrale trusselaktører får sin kapasitet og intensjon betydelig redusert

Hvordan teller vi tilsyn med en prioritering (tidligere omtalt som brukermål)?

For at et tilsyn skal bli inkludert i tellingen av tilsyn med en prioritering, må tilsynet ha vært gjennomført innenfor forhåndsdefinerte arbeidsprosesser.

Arbeidstilsynets statistikk over gjennomførte tilsyn er basert på datoen kontrollen ble gjennomført. Først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten, inngår tilsynet i Arbeidstilsynets statistikk over gjennomførte tilsyn. Dette gjør at det vil være et visst etterslep i rapportering av tilsyn for en gitt periode.

Antall gjennomførte tilsyn med hver av prioriteringene er vist i tabell 1, tabell 2 og tabell 3 under. Videre i rapporten beskriver vi tilsynsproduksjonen i 2025 for hver prioritering.

Tabell 1: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, 2025.

Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjonsprosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager	2 334	84 %	74 %	3,2
Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier	361	77 %	72 %	3,8
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	2 948	68 %	61 %	2,7

Tabell 2: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår, 2025.

Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjonsprosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår	4 501	64 %	57 %	2,3
Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester	875	63 %	57 %	1,9

Tabell 3: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes, 2025.

Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjonsprosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	1 215	45 %	38 %	3,0

A-krimsentrene og det lokale a-krimssamarbeidet skal i henhold til våre prioriteringer rette en stor del av sin innsats mot at sentrale trusselaktører får sin kapasitet og intensjon betydelig redusert, og sette utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Arbeidstilsynet har ikke mulighet til å ta ut løpende data om innsats knyttet til sentrale trusselaktører, og prioriteringen rettet mot denne gruppen omtales derfor ikke videre i rapporten, men omtales i Arbeidstilsynets årsrapport.

Vær oppmerksom på at Arbeidstilsynet jobber risiko- og kunnskapsbasert, og at vi skal rette vår aktivitet mot de virksomhetene hvor risikoen er størst. Resultater fra tilsyn gir dermed et bilde av hvordan situasjonen er i de virksomhetene hvor vi har gjennomført tilsyn, og kan ikke nødvendigvis brukes til å si noe om tilstanden i en næring eller et geografisk område som helhet.

Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager

Arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og arbeidsrelaterte psykiske plager er de to vanligste årsakene til sykefravær og frafall fra arbeidslivet i Norge. Muskel- og skjelettplager utgjør den største enkeltstående årsaken til legemeldt sykefravær, mens en stor og økende andel av sykefraværet skyldes psykiske plager. I 2022 rapporterte om lag 1,2 millioner sysselsatte om muskel- og skjelettsmerter som helt eller delvis skyldes jobben, og om lag 500 000 sysselsatte rapporterte om arbeidsrelaterte psykiske plager.

For å redusere plager, sykdom og skader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk med arbeidsmiljøet for å forebygge både muskel- og skjelettplager og psykiske plager som helt eller delvis skyldes arbeidet. Dette innebærer blant annet at arbeidsgivere:

- jobber kontinuerlig med å kartlegge og risikovurdere arbeidsmiljøfaktorer som kan bidra til muskel- og skjelettplager og psykiske plager, særlig i organisatorisk, psykososialt og ergonomisk arbeidsmiljø
- planlegger og gjennomfører nødvendige tiltak for å redusere risiko, og følger opp og evaluerer disse
- gir arbeidstakerne nødvendig informasjon, opplæring, øvelse og instruksjon
- sikrer reell og aktiv medvirkning fra arbeidstakerne og deres representanter (verneombud og tillitsvalgte) i de ulike delene av arbeidsmiljøarbeidet
- involverer bedriftshelsetjenesten (BHT) eller andre fagkyndige dersom virksomheten mangler den kompetansen som er nødvendig

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har vi gjennomført 2 334 tilsyn med denne prioriteringen. Det vil si tilsyn der tilsynsrapport er sendt. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 84 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 74 prosent av tilsynene.

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager må tilsynet ha vært gjennomført innen arbeidsprosessen 200020 Tilsyn forebygging muskel-, skjelett- og psykiske plager.

Tilsynsform

Tabell 4 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. 89 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 8 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn, og 3 prosent er gjennomført som digitale tilsyn. Av de stedlige tilsynene er 94 prosent gjennomført som meldte tilsyn.

Tabell 4: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlige	2 082	84 %	3,2
Dokumenttilsyn	182	71 %	3,2
Digitale tilsyn	70	94 %	3,3
Totalsum	2 334	84 %	3,2

Tilsyn per næring

Tabell 5 gir en oversikt over hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på næring i 2025.

Flest tilsyn er gjennomført innen næringene helse og sosial, etterfulgt av bygg og anlegg og undervisning, med henholdsvis 28 prosent, 26 prosent og 20 prosent av det totale antallet tilsyn med prioriteringen.

Tabell 5: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, fordelt på næringer, 2025. En virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
R Helse- og sosialtjenester	654	87 %	3,4
F Bygge- og anleggsvirksomhet	609	84 %	3,7
Q Undervisning	457	83 %	3,1
T Annen tjenesteyting	384	76 %	3,2
P Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	55	82 %	3,2
G Varehandel	54	98 %	4,4
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	45	91 %	3,5
C Industri	34	82 %	3,1
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	22	82 %	2,9
O Forretningsmessig tjenesteyting	13	69 %	3,9
A Jordbruk, skogbruk og fiske	9	100 %	3,4
H Transport og lagring	6	83 %	3,8
M Eiendomsvirksomhet	4	100 %	4,3
B Bergverksdrift og utvinning	1	100 %	1,0
S Kulturell virksomhet, idrett og fritidsaktiviteter	1	100 %	8,0
Totalsum	2 334	84 %	3,2

Kontrollerte tema i tilsynene

Tabell 6 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklisene (sjekklisens del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisene. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisene (sjekklisens del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til bedriftshelsetjeneste, etterfulgt av arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte og verneombud og tillitsvalgtes medvirkning, som del av faste sjekklister. De aller fleste tilsynene, 96 prosent, har kontrollert ett eller flere kontrollpunkter knyttet til forebygging av arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og/eller psykiske plager. Blant undertemaene vi oftest kontrollerer, har vi oftest avdekket brudd på forhold knyttet til bedriftshelsetjeneste, etterfulgt av kartlegging, risikovurdering og tiltak, som vist i tabellen.

Tabell 6: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekkliste	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontroll punkter benyttet
Bedriftshelsetjeneste	2 276	58 %	48 %	90 %
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	2 194	25 %	20 %	85 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	2 159	11 %	8 %	88 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	2 094	39 %	26 %	94 %
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	1 691	4 %	2 %	95 %
Tungt og ensformig arbeid	1 403	35 %	26 %	85 %
Manuelt arbeid	1 058	60 %	51 %	91 %
Informasjon og opplæring	901	16 %	4 %	87 %
Vold og trusler	215	87 %	82 %	96 %
Registrerings- og meldeplikt	179	13 %	2 %	83 %
Uheldige belastninger	59	56 %	17 %	69 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 90 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklistene (sjekklstens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 74 prosent av tilsynene med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, og vi har i snitt gitt 3,2 reaksjoner per tilsyn med reaksjon. Tabell 7 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for prioriteringen i 2025.

Tabell 7: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn med reaksjon
Vedtak om pålegg	1 575
Vedtak om tvangsmulkt	45
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	5
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

Vi har fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 575 tilsyn. Vi har fulgt opp med tvangsmulkt som pressmiddel i 45 tilsyn. I 5 tilsyn har vi

stanset ved overhengende fare for liv og helse, hvorav 4 har vært knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold og maskiner og annet utstyr og 1 har vært knyttet til vold og trusler. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 8 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen i 2025. Vi har vedtatt 5 006 pålegg, der flest er knyttet til manglende bruk av bedriftshelsetjeneste, etterfulgt manglende kartlegging, risikovurdering og tiltak, og manuelt arbeid.

67 prosent av de vedtatte påleggene som vist i tabellen, er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for prioriteringen (sjekklistedel 2). Resten av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet (sjekklistedel 3). Som vi ser av tabellen, har vi vedtatt stans ved overhengende fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold og maskiner og annet utstyr i 4 tilsyn. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tabell 8: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Bedriftshelsetjeneste	1 303	27			
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	718	14			
Manuelt arbeid	640	19			
Vold og trusler	622	14		1	
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	430	18			
Tungt og ensformig arbeid	348	13			
Ubekvem arbeidsstilling og vibrasjoner	320	3			
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	187	3			
Uheldige belastninger	111	4			
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	103				
Informasjon og opplæring	60	1			
Bygnings- og utstyrmessige forhold	22			3	
Inneklima	22				
Arbeidstidsordninger	19	1			
Arbeidsmiljøutvalg	19	1			
Maskiner og annet arbeidsutstyr	18			1	
Arbeidets organisering	12	1			
Støy	9				
HMS-kort	8				
Arbeidsavtaler	6	2			
Trakassering	4				
Registrerings- og meldeplikt	4				
Utforming og innredning av arbeidsplassen	3				
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	3				
Personlig verneutstyr - teknisk	3				
Ikke utfylt	3				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	3				
Lønnssystemer	3	1			
Kontrolltiltak	2				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	2				
Varsling	2				
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	1	1			
Stoffkartotek	1				
Byggherre	1				
Totalsum	5 006	123		5	

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med denne prioriteringen har ført til at 1 261 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 830 virksomheter har sørget for at BHT brukes i arbeidsmiljøarbeidet, 487 virksomheter har gjennomført kartlegging, risikovurdering, og tiltak av relevante risikoforhold, og 382 virksomheter har gjennomført forbedringer knyttet til manuelt arbeid.

Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier

Om lag halvparten av alle arbeidsrelaterte dødsfall i Norden skyldes kreft som følge av yrkeseksponering. En betydelig andel arbeidstakere jobber i dag i et arbeidsmiljø hvor de kan stå i fare for å bli eksponert for kjemikalier. I Norden er det anslått at om lag 3 prosent av alle krefttilfeller blant menn, og 0,1 prosent av alle krefttilfeller blant kvinner, kan tilskrives eksponering på jobb. Dette utgjør om lag 600 krefttilfeller per år. Slike tilfeller kan ofte knyttes til eksponering flere tiår tilbake i tid.

For å redusere helseplager og sykdom i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at virksomheter jobber systematisk forebyggende mot eksponering for kreftfremkallende stoffer som kvarts (steinstøv) og asbest. Dette innebærer blant annet at:

- regelmessig kartlegger og risikovurderer eksponeringen arbeidstakere kan utsettes for, og iverksetter og jevnlig evaluerer risikoreduserende tiltak basert på gjennomført risikovurdering bruker og oppdaterer stoffkartoteket
- gir opplæring og informasjon til arbeidstakerne, og gir HMS-opplæring til arbeidsgiver
- følger opp arbeidstakerne i form av helseundersøkelser og register over eksponerte arbeidstakere.
- sikrer reell og aktiv medvirkning av arbeidstakere i beslutninger som omhandler arbeidsmiljøet
- involverer bedriftshelsetjenesten eller andre fagkyndige dersom virksomheten mangler den kompetansen som er nødvendig

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har vi gjennomført 361 tilsyn med denne prioriteringen. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 77 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 72 prosent av tilsynene.

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, må tilsynet ha vært gjennomført innen følgende tilsynspakker knyttet til arbeidsprosessen 200021 Tilsyn forebygging av kreft og kjemisk eksponering: 20002102 Asbestsanering – stedlig tilsyn, 20002103 Varmt arbeid – stedlig tilsyn, 20002104 Forebygge kreft – kvarts, og 20002106 Forebygge kreft – dieseleksos.

Tilsynsform

Tabell 9 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. Tilnærmet alle tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, hvor 56 prosent er gjennomført som meldte tilsyn.

Tabell 9: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlige	360	77 %	3,8
Digitale tilsyn	1	100 %	7,0
Totalsum	361	77 %	3,8

Tilsyn per næring

Tabell 10 gir oversikt over hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på næring i 2025. Klart flest tilsyn er gjennomført innen næringene bygge- og anleggsvirksomhet, med 58 prosent av det totale antallet tilsyn med prioriteringen, etterfulgt av industri og bergverksdrift og utvinning, med henholdsvis 22 prosent og 11 prosent av det totale antallet tilsyn med prioriteringen.

Tabell 10: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, fordelt på næringer, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
F Bygge- og anleggsvirksomhet	208	74 %	3,5
C Industri	81	89 %	4,6
B Bergverksdrift og utvinning	41	85 %	4,0
O Forretningsmessig tjenesteyting	8	38 %	2,0
P Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	5	100 %	5,5
G Varehandel	5	80 %	1,3
H Transport og lagring	4	50 %	3,0
E Vannforsyning, avløps-, renovasjons- og oppryddingsvirksomhet	4	75 %	4,0
M Eiendomsvirksomhet	4	75 %	3,7
A Jordbruk, skogbruk og fiske	2	50 %	1,0
D Forsyning av elektrisitet, gass, damp og kjøleluft	1	0 %	0,0
R Helse- og sosialtjenester	1	100 %	6,0
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	1	0 %	0,0
K Telekommunikasjon, dataprogrammering, konsulentvirksomhet, datainfrastruktur og andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	1	0 %	0,0
Totalsum	361	77 %	3,8

Kontrollerte tema i tilsynene

Tabell 11 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklister (sjekklister del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklister. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklister (sjekklister del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer, etterfulgt av rutiner for kjemikalier og biologiske faktorer og bedriftshelsetjeneste. Blant undertemaene vi oftest kontrollerer, har vi oftest avdekket brudd på kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer, og bedriftshelsetjeneste, som vist i tabellen.

Tabell 11: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekkliste	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontrollpunkter benyttet
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	334	48 %	40 %	82 %
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	304	37 %	31 %	81 %
Bedriftshelsetjeneste	282	57 %	55 %	86 %
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	274	59 %	53 %	85 %
Personlig verneutstyr - teknisk	272	21 %	6 %	88 %
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	261	19 %	17 %	77 %
Informasjon og opplæring	259	8 %	3 %	67 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	248	6 %	5 %	82 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	54	15 %	2 %	79 %
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	41	12 %	7 %	56 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	33	9 %	6 %	61 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	24	4 %	4 %	44 %
HMS-kort	19	5 %	5 %	35 %
Inneklima	12	25 %	25 %	71 %
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	11	0 %	0 %	79 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 79 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklistene (sjekklistens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 72 prosent av tilsynene med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, og vi har i snitt gitt 3,8 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 12 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for prioriteringen. Som tabellen viser, har vi fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 229 tilsyn. I 12 tilsyn har vi fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel. Vi har vedtatt stans ved overhengende fare i 10 tilsyn. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 12: Vedtatte reaksjoner for tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn med reaksjon
Vedtak om pålegg	229
Vedtak om tvangsmulkt	12
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	10
Vedtak om overtredelsesgebyr	2

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 13 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen i 2025. Vi har vedtatt 888 pålegg, der flest gjelder brudd knyttet til manglende bruk av bedriftshelsetjeneste, manglende kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer, og manglende tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer.

73 prosent av de vedtatte påleggene som er vist i tabellen er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for prioriteringen (sjekklistedel 2). 27 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet (sjekklistedel 3). Som vi ser av tabellen, er vedtakene om stans ved overhengende fare oftest knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold og maskinsikkerhet. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tabell 13: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Bedriftshelsetjeneste	194	4			
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	188	5			
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	187	3		3	1
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	114	3			1
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	47	5			
Personlig verneutstyr - teknisk	28	2			
Maskiner og annet arbeidsutstyr	28	3		3	
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	26	4			
Bygnings- og utstyrmessige forhold	15			7	1
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	12	1			
Inneklima	10				
Informasjon og opplæring	7	1			
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	6				1
Stoffkartotek	6				
HMS-kort	5	1			
Arbeidsavtaler	3	1			
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	3				
Registrerings- og meldeplikt	3				
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	2			2	
Byggherre	1	1			
Ubekvem arbeidsstilling og vibrasjoner	1				
Støy	1				
Lønnssystemer	1				
Totalsum	888	34		13	2

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med denne prioriteringen har ført til at 214 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 121 virksomheter har sørget for at bedriftshelsetjeneste brukes i arbeidsmiljøarbeidet, 110 virksomheter har kartlagt og risikovurdert kjemikalier og biologiske faktorer, og 103 virksomheter har iverksatt tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer.

Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

Arbeidsulykker representerer et betydelig samfunnsproblem, og har store konsekvenser både for den som rammes, for den enkelte virksomhet og for samfunnet som helhet. I perioden 2015-2024 har i gjennomsnitt 27 personer omkommet per år i arbeidsrelaterte ulykker i det landbaserte arbeidslivet. Hvert år blir rundt 102 000 personer skadet i forbindelse med arbeid.

For å redusere antall alvorlige personskader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk for å forebygge alvorlige arbeidsulykker. Dette innebærer blant annet at:

- jobber kontinuerlig med å kartlegge og risikovurdere farer og uønskede hendelser, og særlig kjenner og tar hensyn til risikofaktorer og farer som kan føre til arbeidsulykker
- planlegger, gjennomfører, følger opp og evaluerer tiltak for å redusere risiko for arbeidsulykker, spesielt tiltak for å sikre systematisk barrierestyring, gjennom å identifisere og iverksette nødvendige barrierer og sikre at barrierenes funksjon opprettholdes over tid, og sikre at materialer og utstyr er i god teknisk tilstand og egner seg til arbeidet som skal gjøres
- sikrer reell og aktiv medvirkning fra arbeidstakerne og deres representanter (verneombud og tillitsvalgte) i arbeidsmiljøarbeidet, f.eks. i prosesser med å kartlegge, risikovurdere og identifisere og gjennomføre tiltak
- sørger for at arbeidstakerne får nødvendig opplæring, både generell og spesifikk opplæring, der det er krav om det
- ivaretar spesielt utsatte grupper arbeidstakere, som unge, nyansatte eller utenlandske arbeidstakere og arbeidstakere med løs tilknytning til arbeidsplassen, f.eks. sesongarbeidere, vikarer og innleide
- involverer fagkyndige fra BHT eller andre dersom virksomheten mangler nødvendig kompetanse innen systematisk HMS-arbeid

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 2 948 tilsyn med denne prioriteringen. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 68 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 61 prosent av tilsynene.

Tilsyn med arbeidsulykker som er varslet til Arbeidstilsynet er ikke medregnet i disse tilsynene, men omtales nærmere i [Fremdrift – Arbeidsulykker, meldinger om kritikkverdige forhold og meldinger om arbeidsrelatert sykdom](#).

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker må tilsynet ha vært gjennomført innen arbeidsprosessen 200031 Tilsyn forebygging personskader.

Tilsynsform

Tabell 14 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. 90 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 10 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene var 28 prosent gjennomført som meldte tilsyn, og 72 prosent var uanmeldte tilsyn.

Tabell 14: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlige	2 659	67 %	2,8
Dokumenttilsyn	285	78 %	1,9
Digitale tilsyn	4	25 %	8,0
Totalsum	2 948	68 %	2,7

Tilsyn per næring

Tabell 15 gir en oversikt over hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på næring i 2025. Klart flest tilsyn er gjennomført innen næringen bygge- og anleggsvirksomhet, med 54 prosent av det totale antallet tilsyn med prioriteringen, etterfulgt av industri og varehandel, med henholdsvis 13 prosent og 7 prosent av tilsynene.

Tabell 15: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
F Bygge- og anleggsvirksomhet	1 586	63 %	2,3
C Industri	392	79 %	3,9
G Varehandel	202	77 %	3,3
A Jordbruk, skogbruk og fiske	195	56 %	2,2
M Eiendomsvirksomhet	167	78 %	2,6
H Transport og lagring	129	83 %	1,6
O Forretningsmessig tjenesteyting	83	63 %	2,0
P Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	48	54 %	2,8
T Annen tjenesteyting	44	86 %	6,3
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	41	71 %	2,8
E Vannforsyning, avløps-, renovasjons- og oppryddingsvirksomhet	20	65 %	2,0
B Bergverksdrift og utvinning	17	53 %	2,2
S Kulturell virksomhet, idrett og fritidsaktiviteter	13	77 %	2,9
D Forsyning av elektrisitet, gass, damp og kjøleluft	12	75 %	2,9
R Helse- og sosialtjenester	10	80 %	3,9
U Lønnet arbeid i private husholdninger og annen vareproduksjon og tjenesteyting i private husholdninger til eget bruk	8	88 %	2,4
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	7	86 %	2,4
Q Undervisning	6	100 %	3,3
L Finansiell tjenesteyting	2	50 %	0,0
K Telekommunikasjon, dataprogrammering, konsulentvirksomhet, datainfrastruktur og andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	1	0 %	0,0
Ikke utfyllt	6	100 %	4,2
Totalsum	2 948	68 %	2,7

Kontrollerte tema i tilsynene

Tabell 16 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklistene (sjekklistens del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten (sjekklistens del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til kartlegging, risikovurdering og tiltak, etterfulgt av HMS-kort og bygnings- og utstyrmessige forhold. Blant de tre kontrollpunktene vi oftest kontrollerer, har vi oftest avdekket brudd på bygnings- og utstyrmessige forhold, som vist i tabellen.

Tabell 16: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklistene (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekkliste	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontrollpunkter benyttet
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	1 939	26 %	18 %	68 %
HMS-kort	1 657	19 %	15 %	98 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	1 394	38 %	17 %	46 %
Informasjon og opplæring	1 060	7 %	4 %	63 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	1 007	27 %	21 %	52 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	770	8 %	6 %	46 %
Bedriftshelsetjeneste	639	39 %	36 %	63 %
Byggherre	217	66 %	57 %	65 %
Informasjons- og påseplikt	80	41 %	34 %	41 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 62 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklistene (sjekklistens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 61 prosent av tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, og vi har i snitt gitt 2,7 reaksjoner per tilsyn med reaksjon. Tabell 17 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for prioriteringen i 2025.

Tabell 17: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn med reaksjon
Vedtak om pålegg	1 168
Vedtak om tvangsmulkt	64
Vedtak om stans som pressmiddel	9
Vedtak om stans ved overhengende fare	431
Vedtak om overtredelsesgebyr	65

Som tabellen viser, har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 168 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt i 64 tilsyn og vedtak om stans som pressmiddel i 9 tilsyn. I tillegg har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 431 tilsyn. Vi har vedtatt overtredelsesgebyr i 65 tilsyn. Merk at i en

del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr, og behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 18 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen i 2025. Vi har vedtatt 3 327 pålegg, der flest er knyttet til brudd på maskiner og annet arbeidsutstyr, etterfulgt av kartlegging, risikovurdering og tiltak, og bygnings- og utstyrsmessige forhold.

40 prosent av de vedtatte påleggene som vist i tabellen er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for prioriteringen (sjekklistedel 2). De resterende av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet (sjekklistedel 3).

Tabell 18: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Maskiner og annet arbeidsutstyr	689	31	1	91	6
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	628	25	1		
Bygnings- og utstyrmessige forhold	471	28	3	406	40
Bedriftshelsetjeneste	315	21			1
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	204	11			
Byggherre	201	7			
HMS-kort	166	14	4		28
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	95	5			
Stoffkartotek	66				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	55			1	
Informasjon og opplæring	54	4	1		
Informasjons- og påseplikt	43				
Inneklima	40				
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	38				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	35	1			
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	35	2			1
Arbeidsavtaler	30	2	2		
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	23				
Arbeidstidsordninger	22	1			
Manuelt arbeid	22				
Personlig verneutstyr - teknisk	19	4	1		
Samordning	18				
Ubekvem arbeidsstilling og vibrasjoner	14				
Lønnssystemer	11				
Arbeidsmiljøutvalg	10				
Støy	8				
Tungt og ensformig arbeid	8				
Kontrolltiltak	3				
Lysforhold	2				
Markedskontroll - teknisk	1				
Uheldige belastninger	1				
Innleie og utleie	1				
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Innkvartering	1				
Totalsum	3 327	156	13	474	65

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med denne prioriteringen har ført til at 1 613 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 659 virksomheter har sørget for sikring av bygnings- og utstyrmessige forhold, 563 virksomheter har gjort forbedringer knyttet til maskiner og annet arbeidsutstyr, og 362 virksomheter har kartlagt, risikovurdert og satt inn tiltak.

Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår

Arbeidsgivere kan bevisst eller ubevisst bryte regelverket knyttet til lønns- og arbeidsvilkår. Dette kan føre til uverdige, uforsvarlige og ulovlige arbeidsforhold for arbeidstakerne. I tillegg kan det bidra til en skadelig konkurransevridning i deler av norsk arbeidsliv, ved at virksomheter kan vinne oppdrag gjennom å tilby oppdrag til lave priser. Når arbeidstakere ikke får de lønns- og arbeidsvilkår de etter loven har rett på, vil det kunne ha betydelige konsekvenser for den enkelte arbeidstaker, men også konsekvenser på virksomhets- og samfunnsnivå.

Arbeidstilsynet skal bidra til et seriøst og anstendig arbeidsliv ved å sørge for at arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår. Dette innebærer blant annet at arbeidsgivere:

- sørger for at alle arbeidstakere har gyldige arbeidsavtaler
- sørger for at arbeidstakerne har forsvarlig arbeidstid
- følger regelverk knyttet til lønn, diett og reisegodtgjørelser
- sørger for at arbeidstakerne ellers har forsvarlige og anstendige arbeidsvilkår

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 4 501 tilsyn med denne prioriteringen. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 64 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 57 prosent av tilsynene.

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, må tilsynet ha vært gjennomført innen følgende arbeidsprosesser: 300330 tilsyn arbeidsvilkår – innleie og utleie, 300340 Tilsyn arbeidsvilkår, og 300360 Tilsyn arbeidsvilkår transport.

Tilsynsform

Tabell 19 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. 97 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 3 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene er 91 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 19: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlig tilsyn	4 385	64 %	2,3
Dokumenttilsyn	116	68 %	2,5
Totalsum	4 501	64 %	2,3

Tilsyn per næring

Tabell 20 gir en oversikt over hvordan tilsyn med prioriteringen fordeler seg per næring.

Flest er gjennomført i næringene overnattings- og serveringsvirksomhet, varehandel og bygge- og anleggsvirksomhet, med henholdsvis 26 prosent, 24 prosent og 20 prosent av det totale antallet tilsyn med prioriteringen.

De fleste tilsyn innen varehandel er gjennomført med virksomheter innen detaljhandelen, mens de fleste tilsyn innen næringen overnattings- og serveringsvirksomhet er ført med serveringsvirksomheter.

Tabell 20: Tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, fordelt på næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 154	73 %	2,8
G Varehandel	1 068	68 %	1,7
F Bygge- og anleggsvirksomhet	911	60 %	2,3
H Transport og lagring	468	46 %	2,1
O Forretningsmessig tjenesteyting	428	62 %	2,2
T Annen tjenesteyting	151	77 %	2,7
A Jordbruk, skogbruk og fiske	115	64 %	2,2
C Industri	92	50 %	2,4
M Eiendomsvirksomhet	55	64 %	2,5
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	32	50 %	3,2
S Kulturell virksomhet, idrett og fritidsaktiviteter	20	70 %	2,5
R Helse- og sosialtjenester	13	15 %	7,0
K Telekommunikasjon, dataprogrammering, konsulentvirksomhet, datainfrastruktur og andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	9	67 %	1,3
E Vannforsyning, avløps-, renovasjons- og oppryddingsvirksomhet	7	14 %	1,0
Q Undervisning	5	60 %	1,7
J Utgivelse, kringkasting, innholdsproduksjon og distribusjonsvirksomhet	3	33 %	1,0
B Bergverksdrift og utvinning	2	50 %	10,0
U Lønnet arbeid i private husholdninger og annen vareproduksjon og tjenesteyting i private husholdninger til eget bruk	1	100 %	4,0
Ikke utfyllt	6	83 %	1,7
Totalsum	4 501	64 %	2,3

Kontrollerte tema i tilsynene

Tabell 21 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklister (sjekklstens del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten (sjekklstens del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til arbeidsavtaler, etterfulgt av lønnssystemer, arbeidstidsordninger og verneombud og tillitsvalgtes medvirkning. Blant kontrollpunktene vi oftest kontrollerer så har vi oftest avdekket brudd på arbeidsavtaler, som vist i tabellen.

Tabell 21: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontroll-punkter benyttet
Arbeidsavtaler	3 756	40 %	34 %	89 %
Lønnssystemer	3 076	26 %	21 %	76 %
Arbeidstidsordninger	2 750	35 %	28 %	81 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	2 383	29 %	24 %	62 %
HMS-kort	1 216	24 %	17 %	95 %
Registrerings- og meldeplikt	376	27 %	24 %	92 %
Stoffkartotek	259	34 %	28 %	59 %
Tungt og ensformig arbeid	137	4 %	2 %	53 %
Personlig verneutstyr - teknisk	91	8 %	4 %	69 %
Innkvartering	80	26 %	20 %	61 %
Innleie og utleie	75	44 %	33 %	69 %
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	30	30 %	13 %	70 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	9	44 %	22 %	42 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	5	0 %	0 %	35 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 78 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklisene (sjekklisens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 57 prosent av tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår. Vi har i snitt gitt 2,3 reaksjoner per tilsyn med reaksjon. Tabell 22 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for prioriteringen i 2025.

Tabell 22: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn med reaksjon
Vedtak om pålegg	1 810
Vedtak om tvangsmulkt	131
Vedtak om stans som pressmiddel	18
Vedtak om stans ved overhengende fare	123
Vedtak om overtredelsesgebyr	64

Vi har fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 810 tilsyn. Vi har vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i 131 tilsyn, og stans ved overhengende fare er vedtatt i 123 tilsyn. Vi har vedtatt overtredelsesgebyr i 64 tilsyn med prioriteringen. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 23 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen. Vi har vedtatt 4 089 pålegg, der flest er knyttet til brudd på arbeidstidsordninger, arbeidsavtaler og lønnssystemer.

Tabell 23: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Arbeidstidsordninger	1 090	80	6		13
Arbeidsavtaler	960	65	7		1
Lønnssystemer	739	50	13		2
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	406	30	2		
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	233	19			
HMS-kort	153	20	9		32
Stoffkartotek	98	3			
Bygnings- og utstyrsmessige forhold	86	11	4	110	11
Registrerings- og meldeplikt	72	4			8
Bedriftshelsetjeneste	69	7	1		
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	41	2	1		
Innleie og utleie	25	3			
Innkvartering	22	1			
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	19	3	2		1
Informasjon og opplæring	16	1			
Maskiner og annet arbeidsutstyr	13	2	1	39	4
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	9	1			2
Kontrolltiltak	7	2	1		
Personlig verneutstyr - teknisk	7				
Informasjons- og påseplikt	6	1			
Arbeidsmiljøutvalg	3				
Manuelt arbeid	2				
Bestillerplikter	2				
Tungt og ensformig arbeid	2				
Inneklima	2	1	1		
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	2	2	2		
Byggherre	2				
Ubekvem arbeidsstilling og vibrasjoner	1				
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	1	1	1		
Uheldige belastninger	1		1		
Totalsum	4 089	309	52	148	64

72 prosent av de vedtatte påleggene som er vist i tabellen er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for prioriteringen (sjekklistedel 2). 28 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet (sjekklistedel 3). Som vi ser av tabellen, er alle stans ved overhengende fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold og

maskiner og annet arbeidsutstyr. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med denne prioriteringen har ført til at 2 152 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 1 009 virksomheter har sørget for arbeidsavtaler som er i tråd med minimumskravene regelverket, og 502 virksomheter har valgt verneombud.

Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester

Gjennom å stille krav til og følge opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av varer og tjenester kan forbrukere og oppdragsgivere redusere markedet for useriøse aktører og slik bidra til rettferdige konkurransevilkår for virksomheter som ønsker å tilby seriøse arbeidsvilkår. Dette vil igjen bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv, og er særlig viktig i utsatte deler av arbeidslivet. Dette innebærer blant annet at:

- offentlige oppdragsgivere stiller krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter, har rutiner for hvordan de skal følge opp lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser og kontrollerer at krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser overholdes
- private oppdragsgivere (virksomheter) informerer om og påser at arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrift, ved kjøp av tjenester innenfor allmenngjorte områder
- oppdragsgivere og forbrukere benytter godkjente virksomheter ved kjøp av renholdstjenester eller tjenester innen bilpleie, dekkskift og hjullagring, har kunnskap om sine plikter ved tjenestekjøp og ønsker ikke å handle med useriøse aktører

To forskrifter er sentrale i tilsyn med oppdragsgivere: forskrift om informasjons- og påseplikt og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Forbrukere vil følges opp med andre virkemidler enn tilsyn.

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 875 tilsyn med denne prioriteringen. Vi har i 2025 avdekket ett eller flere brudd i 63 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 57 prosent av tilsynene.

De fleste av tilsynene (760 tilsyn) er gjennomført med kontroll av informasjons- og påseplikt, og vi har avdekket ett eller flere brudd på dette regelverket i 66 prosent av tilsynene. I 2025 er det gjennomført 115 tilsyn med offentlige oppdragsgivere, og vi har avdekket minst ett brudd i 44 prosent av disse tilsynene.

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, må tilsynet ha vært gjennomført innen følgende arbeidsprosesser: 300320 Tilsyn arbeidsvilkår – offentlige oppdragsgivere og 300350 Tilsyn arbeidsvilkår – informasjons- og påseplikt.

Tilsynsform

Tabell 24 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. 40 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 60 prosent er gjennomført som digitale tilsyn. Av de stedlige tilsynene er 43 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 24: Tilsyn med prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Digitale tilsyn	523	60 %	1,7
Stedlige	352	68 %	2,1
Totalsum	875	63 %	1,9

Tilsyn per næring

For å følge opp denne prioriteringen gjør vi tilsyn med både offentlige og private oppdragsgivere. De aller fleste tilsyn med informasjons- og påseplikt er rettet mot private oppdragsgivere.

Av de 115 tilsynene med offentlige oppdragsgivere, er 109 tilsyn gjennomført med en kommunal virksomhet og 6 tilsyn er gjennomført med en statlig virksomhet. Vi har gjennomført flest tilsyn med private oppdragsgivere i næringene varehandel, bygge- og anleggsvirksomhet, eiendomsvirksomhet og industri.

Tabell 25 gir en oversikt over hvordan tilsynene med prioriteringen samlet fordeler seg per næring.

Tabell 25: Tilsyn med prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, fordelt på næring, fordelt per næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
G Varehandel	191	62 %	2,0
F Bygge- og anleggsvirksomhet	122	73 %	2,0
P Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	112	45 %	1,0
M Eiendomsvirksomhet	76	67 %	1,9
C Industri	73	62 %	2,0
Q Undervisning	56	52 %	1,9
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	55	67 %	2,0
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	35	74 %	1,9
R Helse- og sosialtjenester	31	58 %	2,1
H Transport og lagring	29	66 %	1,8
O Forretningsmessig tjenesteyting	24	54 %	1,8
S Kulturell virksomhet, idrett og fritidsaktiviteter	23	74 %	2,4
T Annen tjenesteyting	19	95 %	1,9
K Telekommunikasjon, dataprogrammering, konsulentvirksomhet, datainfrastruktur og andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	10	80 %	1,7
A Jordbruk, skogbruk og fiske	9	56 %	1,8
E Vannforsyning, avløps-, renovasjons- og oppryddingsvirksomhet	7	43 %	1,7
U Lønnet arbeid i private husholdninger og annen vareproduksjon og tjenesteyting i private husholdninger til eget bruk	3	100 %	1,7
L Finansiell tjenesteyting	3	67 %	2,5
B Bergverksdrift og utvinning	2	50 %	3,0
D Forsyning av elektrisitet, gass, damp og kjøleluft	2	100 %	1,5
J Utgivelse, kringkasting, innholdsproduksjon og distribusjonsvirksomhet	2	100 %	1,5
Ikke utfyllt	1	100 %	3,0
Totalsum	875	63 %	1,9

Kontrollerte tema i tilsynene

Tabell 26 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklistene (sjekklistens del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten (sjekklistens del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til bestillerplikter av renholdstjenester. Blant kontrollpunktene vi oftest kontrollerer, har vi avdekket hyppigst brudd på rutine og iverksettelse av rutine for påseplikt for bestillere av renholdstjenester, med brudd i seks av ti tilsyn.

I tilsyn med offentlige oppdragsgivere, har vi oftest avdekket brudd på nødvendig kontroll av at kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes, med brudd i 43 prosent av tilsynene.

Tabell 26: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekkliste (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, 2025.

Kontrollpunkt kontrollert i planlagt sjekkliste	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontrollpunkter benyttet
Bestiller av renholdstjenester - kjøp av renholdstjeneste fra godkjent renholdsbedrift	499	2 %	1 %	98 %
Bestiller av renholdstjenester - informasjonsplikt	434	47 %	43 %	85 %
Bestiller av renholdstjenester - rutine for påseplikt	431	60 %	54 %	85 %
Bestiller av renholdstjenester - iverksatt rutine for påseplikt	401	59 %	40 %	79 %
Allmenngjøring - informasjonsplikten	238	53 %	46 %	95 %
Allmenngjøring - rutine for påseplikt	233	51 %	45 %	93 %
Allmenngjøring - utøve påseplikt	224	55 %	35 %	89 %
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	115	43 %	38 %	100 %
Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag	30	3 %	0 %	100 %
Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	30	13 %	0 %	100 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 89 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklistene (sjekklistens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 57 prosent av tilsyn med prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, og vi har i snitt gitt 1,9 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 347 tilsyn, og vi har vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i 9 tilsyn. Andre reaksjonsformer er foreløpig ikke benyttet for å følge opp avdekkede brudd innenfor denne prioriteringen. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 27 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen. Vi har vedtatt 661 pålegg, der flest er knyttet til brudd på bestillerplikter for kjøp av renholdstjenester. Tilnærmet alle de vedtatte påleggene (99 prosent) er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for prioriteringen (sjekklistedel 2).

Tabell 27: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, per kontrollpunkt, 2025.

Kontrollpunkt	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangsmulkt
Bestiller av renholdstjenester - rutine for påseplikt	163	7
Bestiller av renholdstjenester - iverksatt rutine for påseplikt	120	6
Bestiller av renholdstjenester - informasjonsplikt	111	5
Allmenngjøring - informasjonsplikten	82	
Allmenngjøring - rutine for påseplikt	78	
Allmenngjøring - utøve påseplikt	66	
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	33	1
Bestiller av renholdstjenester - kjøp av renholdstjeneste fra godkjent renholdsbedrift	3	
Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	1	
Byggherre - forhåndsmelding innsendt	1	
Arbeidsavtale - innhold	1	
Byggherre - forhåndsmelding satt opp	1	
Byggherre - plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) - tilgjengelig	1	
Totalsum	661	19

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med denne prioriteringen har ført til at 406 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak. Det innebærer blant annet at 193 bestillere av renholdstjenester har iverksatt systemer og rutiner for å påse at lønns- og arbeidsvilkår hos renholdsvirksomheten er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrift, og 156 bestillere av renholdstjenester har ivaretatt informasjonsplikten om lønns og arbeidsvilkår i sine kontrakter.

Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

Arbeidstilsynet vil bidra til at utenlandske arbeidstakere kjenner til hvilke rettigheter og plikter de har som arbeidstakere i Norge, at de velger bort å arbeide for useriøse og kriminelle arbeidsgivere og at arbeidssituasjonen deres bedres.

Vi vil særlig rette innsatsen vår mot bransjer der vi forventer å finne et stort innslag av utenlandske arbeidstakere. Dette er gjerne arbeidsintensive bransjer som bruker ufaglært arbeidskraft.

Antall tilsyn i 2025

I perioden 1. januar–31. desember 2025 har vi gjennomført 1 215 tilsyn med denne prioriteringen. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 45 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 38 prosent av tilsynene.

Av de gjennomførte a-krimtilsynene, har vi registrert at vi har påtruffet virksomheter med utenlandske arbeidstakere i 756 tilsyn. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 51 prosent av disse tilsynene, og fulgt opp med minst en reaksjon i 44 prosent av tilsynene.

Hvilke tilsyn inngår i denne prioriteringen:

Innenfor prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, må tilsynet ha vært gjennomført innen tilsynstjenesten 30000 Tilsyn – a-krim.

Tilsynsform

Tabell 28 viser hvordan tilsynene med prioriteringen fordeler seg på tilsynsform. 98 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 2 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene er så godt som alle gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 28: Tilsyn med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlig tilsyn	1 196	44 %	3,0
Dokumenttilsyn	19	84 %	2,9
Totalsum	1 215	45 %	3,0

Tilsyn per næring

Tabell 29 gir en oversikt over hvordan tilsyn med prioriteringen fordeler seg per tilsyn. Klart flest tilsyn med prioriteringen er gjennomført i bygge- og anleggsvirksomheter, med 34 prosent av tilsynene, etterfulgt av transport og lagring, og overnattings- og serveringsvirksomhet, med henholdsvis 21 og 15 prosent av tilsynene.

Tabell 29: Tilsyn med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
F Bygge- og anleggsvirksomhet	409	46 %	2,9
H Transport og lagring	259	10 %	2,3
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	184	70 %	3,3
G Varehandel	101	62 %	2,8
T Annen tjenesteyting	94	54 %	3,0
O Forretningsmessig tjenesteyting	72	47 %	2,5
M Eiendomsvirksomhet	25	60 %	2,8
C Industri	19	53 %	3,8
N Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	18	56 %	4,0
A Jordbruk, skogbruk og fiske	14	21 %	1,0
S Kulturell virksomhet, idrett og fritidsaktiviteter	9	44 %	5,7
R Helse- og sosialtjenester	6	33 %	2,0
B Bergverksdrift og utvinning	2	50 %	1,0
K Telekommunikasjon, dataprogrammering, konsulentvirksomhet, datainfrastruktur og andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi	2	100 %	5,5
Q Undervisning	1	100 %	
Ikke utfyllt	6	67 %	1,5
Totalsum	1 215	45 %	3,0

Kontrollerte tema i tilsynene

A-krim er et fenomen som spenner over flere arbeidsmiljøproblemer og andre etaters virkeområder. Fenomenet kjennetegnes av å bryte flere etaters regelverk på en bevisst måte for å maksimere profitt. Arbeidstilsynet bruker derfor hele sitt regelverk ved tilsyn innen dette problemområdet, og det er laget sjekklister som er ment å være et kompromiss mellom det arbeidsmiljøproblematiske og hva Arbeidstilsynet minimum bør kontrollere og reagere på innenfor a-krim.

Tabell 30 gir en oversikt over hvilke forhold vi har kontrollert i tilsyn med prioriteringen. Oversikten inkluderer kun kontrollpunkt som inngår i forhåndsbestemt del av sjekklistene (sjekklistens del 2). I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, og som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten (sjekklistens del 3), og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til arbeidsavtaler, etterfulgt av lønnssystemer og arbeidstidsordninger. Blant de mest kontrollerte undertemaene, har vi oftest avdekket brudd på arbeidsavtaler og arbeidstidsordninger, som vist i tabellen.

Tabell 30: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklistelister (sjekklistedel 2) i tilsyn med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på fylke, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekkliste	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon	Andel kontrollpunkter benyttet
Arbeidsavtaler	1 053	28 %	22 %	70 %
Lønnssystemer	783	19 %	15 %	56 %
Arbeidstidsordninger	765	28 %	21 %	64 %
Innkvartering	12	83 %	58 %	94 %
HMS-kort	8	25 %	0 %	42 %
Informasjons- og påseplikt	6	67 %	67 %	89 %

Siste kolonne i tabellen viser i hvor stor grad vi har kontrollert de ulike kontrollpunktene som inngår i den planlagte sjekklisten. Som tabellen viser, blir ikke de forhåndsbestemte kontrollpunktene nødvendigvis kontrollert i alle tilsynene. Dette kan være i tilfeller der inspektøren har vurdert at kontrollpunktet likevel ikke var relevant for tilsynet eller der kontrollpunktet av andre årsaker ikke er kontrollert. Samlet sett har vi i tilsynene kontrollert 62 prosent av kontrollpunktene som ligger i de faste sjekklistene (sjekklistens del 2).

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 38 prosent av tilsynene med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, og vi har i snitt gitt 3,0 reaksjoner per tilsyn med reaksjon. Tabell 31 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene i 2025.

Tabell 31: Vedtatte reaksjoner for tilsyn med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	339
Vedtak om tvangsmulkt	49
Vedtak om stans som pressmiddel	14
Vedtak om stans ved overhengende fare	64
Vedtak om overtredelsesgebyr	59

Som tabellen viser, har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 339 tilsyn, og vi har vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 64 tilsyn. Vi har vedtatt overtredelsesgebyr i 59 tilsyn med prioriteringen. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Innfridde reaksjoner (forbedringstiltak)

Tilsyn med dette prioriteringen har ført til at 373 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 174 virksomheter har sørget for arbeidsavtaler, 164 virksomheter har sørget for lovlige arbeidstidsordninger, og 103 virksomheter har lønssystemer.

Antall reaksjoner per undertema

Tabell 32 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med prioriteringen. Vi har vedtatt 930 pålegg, der flest gjelder brudd knyttet til arbeidstidsordninger, lønssystemer, og arbeidsavtaler.

Tabell 32: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med prioriteringen utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs-mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Arbeidstidsordninger	289	28	5		12
Lønnssystemer	197	19	7		7
Arbeidsavtaler	196	28	8		7
HMS-kort	70	16	9		28
Bygnings- og utstyrmessige forhold	23	1		57	19
Bedriftshelsetjeneste	22	1	1		
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	17	1			
Innkvartering	16	2		3	1
Stoffkartotek	15	1			
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	13	2	2		1
Registrerings- og meldeplikt	11	1			1
Byggherre	11				
Informasjons- og påseplikt	10	2			
Maskiner og annet arbeidsutstyr	7	2		24	15
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	7				
Kontrolltiltak	6				
Personlig verneutstyr - teknisk	5				
Informasjon og opplæring	4				1
Inneklima	3				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	2				
Samordning	2				
Innleie og utleie	1				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	1	1			
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	1				
Brudd på stans eller opplysningsplikt					3
Totalsum	930	105	32	77	62

50 prosent av de vedtatte påleggene som er vist i tabellen, er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklister for prioriteringen (sjekklistedel 2). 50 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekklister, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet (sjekklistedel 3). Som vi ser av tabellen, er vedtakene om stans ved overhengende fare oftest knyttet til brudd på bygnings- og utstyrmessige forhold og maskiner og annet utstyr. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklister, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Arbeidstilsynet

Tittel:

Arbeidstilsynets prioriteringer 2025

Ansvarlig redaktør:

Marius Søberg

Redaktør:

Ingrid Stette Haarberg

Redaksjon:

Cecilie Åldstedt Nyrønning, Lauren Celeste Burger, Robert Ekle og Morten Støver

Utgitt:

Januar 2026

Postadresse:

Arbeidstilsynet

Postboks 4720 Torgarden

7468 Trondheim

Sentralbord:

73 19 97 00

ISBN:

978-82-94086-32-0

arbeidstilsynet.no